

Innspelskjema

Oppsummering

Innspel til temaplan

Planprogram for regional plan for areal og mobilitet

Innsendar

Eg sender inn på vegne av Kommune

Org.nr. 939866914

Namn på kommune STORD KOMMUNE

Adresse Postboks 304

Postnummer/-stad 5402 STORD

Kontaktperson

Namn Tove Agdestein

Telefon 97552209

E-post tove.agdestein@stord.kommune.no

Innspel

Utfyllende merknader Stord kommune gjev følgjande fråsegn til planprogram for regional plan for areal og mobilitet i Vestland:

Stord kommune støttar føremålet med å samla fleire planar. Fylkeskommunen er viktig som kompetansemiljø for kommunane, og det er positivt at planprogrammet legg opp til kartleggingar og utgreiingar som bidrar til ny kunnskap. For at planen ikkje skal bli for vid og kompleks bør den konsentrerast om tema som særskilt treng regional samordning, og som ikkje er godt nok regulert gjennom statlege eller kommunale føringar. Den bør også konsentrerast om dei delegerte, fylkeskommunale kjerneoppgåvene. Det bør leggjast vekt på å få fram tydelege mål og strategiar. Grunnlagsinformasjon som kunnskapsgrunnlag og utgreiingar kan med fordel samlast i vedlegg

Samordning med regional planlegging i Rogaland og andre nabofylke er viktig. Særleg gjeld dette for transportsektoren i Sunnhordland og på Haugalandet.

Fylkeskommunen er ein viktig samarbeidspart for kommunane, og Stord kommune er positiv til planar som danner grunnlag for samarbeid. Samstundes er det viktig at rammer for kommunal forvaltning vert forankra lokalt i kommunen. Det bør koma tydelegare fram kva verknad planen skal ha for fylkeskommunen sitt rettleiingsansvar, og korleis planen skal vera rammeverk for kommunen si forvalting.

Den regionale planen bør ha som hovudmål å rettleia kommunane, og støtta opp om nettverk og møteplassar for alle aktørane i fylket. Det bør vurderast å utarbeida rettleiarar framfor mange retningslinjer. Planen bør i størst mogleg grad styrka kommunane si rolle som planmynde, og ikkje bidra til å leggje så mange føringar at ein i praksis reduserer det lokalpolitiske myndet som er gitt i plan- og bygningslova. Særleg gjeld dette innanfor arealforvaltninga. Då må ein unngå strategiar og retningslinjer som byggjer opp under at fylkeskommunen vert ein «overkommune». Stord kommune meiner difor at fleire plantema må utgå frå planprogrammet.

2. Plantema

Stord kommune støttar føremålet om å fastsetja strategiske føringar for utbyggingsmønster i Vestland der regional samordning er avgjerande. Samtidig meiner me det bør gjerast ei strengare vurdering av kva for plantema planen skal innehalda. Mykje av arealforvaltninga er i dag styrt av nasjonale føringar, til dømes statlege planretningslinjer og nasjonal jordvernsstrategi. Dei regionale føringane som planprogrammet legg opp til, omfattar svært mange tema, og vil etter vår meining kunna føra til meir byråkrati og ytterlegare innskrenking av handlingsrommet for lokal arealplanlegging. Planen bør i større grad retta seg mot dei viktigaste samfunnsutfordringane som gjeld heile fylket, og der statlege føringar ikkje er tilstrekkeleg.

Følgjande plantema er godt regulert av statlege føringar og kan etter vår meining vurderast å takast ut av planen:

- Gjennomgåande omsyn
- Bustadutvikling og bumiljø
- Fritidsbustader, turisme og besøksforvaltning
- Arealkrevjande næring
- Blågrøne areal
- Jordvern og landbruk
- Natur og friluftsliv
- Kystnære sjøareal og strandsone
- Naturfare og klimatilpassing

For nokre av desse temaa, som t.d. klimatilpassing, bør fylkeskommunen heller ta si rettleiarrolle på alvor og vurdere å utarbeide eksempelsamlingar på korleis ein kan utforme føresegnar på kommuneplan- og reguleringsplannivå for å sikre framtidig klimatilpassing.

2.2 Regionsenter og transportstruktur

Stord kommune meiner etablerte regionale tilbod og institusjonar som til dømes helseføretak og utdanningsinstitusjonar må inngå i kriteria for regionsenter. Vidare bør også regional tilhøyrslø og identitet bli lagt til grunn.

Når det gjeld å avklare kva for roller og funksjonar som skal ligge til dei ulike regionsentra, bør ein inkludere kriterium for plassering av m.a. eigen sentraladministrasjon. På fylkesdirektørnivå

ligg ein lokasjon i Bergen, medan det finst to lokasjonar i nord-fylket – Leikanger og Førde. Me stiller spørsmål om dette er tenleg struktur og kva for kriterium dette byggjer på.

Planprogrammet legg opp til ei vurdering av å inndela kommunane i kategoriar. Det er uklårt kva for tiltak dei eventuelle kategoriane skal ha innverknad på. Dersom det er tenkt regionale tiltak, ser me at ei kategorisering kan vera nyttig, som ein del av ei heilskapsvurdering. For lokale tiltak er Stord kommune negativ til ei slik inndeling. Erfaringar frå strandsoneforvaltinga viser at det er dei konkrete vurderingane i kvar sak som er avgjerande for vedtaka, ikkje kva for sone/kategori tiltaket ligg i. Innføring av kategoriar kan gi større avstand til avgjerslene og dårlegare forankring av vedtaka.

Velfungerande infrastruktur og gode kollektivtilbod er viktig for at regionsentera skal vera motor for utviklinga i regionen. Manglande transporttilbod er ei barriere for deltaking. Utvikling av kommunikasjonen mellom regionsenter og omlandskommunar bør vera eit prioritert plantema. I tillegg er transportinfrastruktur svært viktig for velfungerande, framtidige arbeidsmarknadsregionar. Transportinfrastrukturen må stø opp om dei tunge næringsklyngene som allereie finst i Vestland og som me er heilt avhengige av i transformasjonen til eit grønar og meir berekraftig næringsliv.

2.3 Berekraftig arealforvalting

Avsnittet om planføresegner for handel i punkt 2.3.2 er uklårt og bør skrivast om. Dei regionale planføresegnene var gjeldande til 10.12.24. Stord kommune kan ikkje sjå å ha vore involvert i prosess for forlenging, og legg til grunn at det per i dag ikkje er juridisk bindande planføresegner for handel i Vestland. Stord kommune ser ikkje at det er grunnlag for å utvikle regionale planføresegner i dette planarbeidet.

I planprogrammet er det eit mål å unngå spreidd bustadbygging utifrå miljø- og naturomsyn. Stord kommune er generelt einig i dette, men vil samtidig peika på at å bustadbygging utanfor sentrumsområda bidrar til å oppretthalda landbruksaktivitet og å halda liv i små lokalsamfunn. Å gjera bygdene meir livskraftige er viktig både av omsyn til matforsyning og beredskap, og for bevaring av natur- og kulturmiljø. Desse vurderingane høyrer heime i kommunane, og plantemaet må difor takast ut av planprogrammet, som vist under «plantema».

Ei barriere for næringslivet i Sunnhordlandsregionen er tilgang til kraft. For at ny industri skal etablerast og utviklast, må næringa vera trygg på at tilstrekkeleg kraftforsyning er sikra. Dette kan ikkje løysast med effektivisering aleine. Stord kommune meiner dei nye regionale planane bør ha mål om å utarbeida tydelege strategiar på korleis næringslivet sitt framtidige kraftbehov skal løysast i overgangen til fornybar kraft.

3. og 4. Oppfølging av planen og skildring av konsekvensar

I følgje planprogrammet skal også andre aktørar (enn fylkeskommunen) bidra til å følgja opp handlingsprogrammet til den regionale planen. Det må her leggjast til grunn at tiltak som involverer kommunane skal forankrast i kommunane sine eigne planverk og bli styrt av kommunen sine prioriteringar.

Kapittel 4.2 Konsekvensutgreiing er mangelfull. I følgje Plan- og bygningslova §4-2 skal planskildringa til regionale planar med retningslinjer for framtidig utbygging gi ei særskilt vurdering – konsekvensutgreiing – av planen sine verknader for miljø og samfunn. Planprogrammet bør vise til KU-forskrifta, og lista opp tema som er relevante å vurdere i KU av regional plan.

5. Planprosess, organisering og medverknad

Regionane innanfor Vestland fylke er ulike når det gjeld utfordringar og ressursar. Det er difor viktig å sikra at aktørar frå alle regionar deltek i planarbeidet på ein likeverdig måte. Særskilt må det leggjast vekt på å involvera næringslivsaktørar frå heile fylket. Her er dei regionale samarbeidsråda og næringsråda viktige. Me vil særskilt peika på Stord næringsråd som representerer nokre av dei største industriverksemdene i fylket.

6. Framdriftsplan og milepålar

For å sikra god lokalpolitisk forankring av planen bør høyringsperioden utvidast til tidlegast oktober 2026.

Fråsegna vil bli handsama i Stord formannskap 22.10.25. Saksprotokoll med vedtak blir ettersendt.

Stord kommune ynskjer Vestland fylkeskommune lykke til med planarbeidet, og ser fram til vidare samarbeid i utarbeidinga av planen.

Vedlegg

Opplastet

Dokumenttittel	Filnavn	Størrelse
Saksutredning		NaN MB

Relevante lenker